

COMUNICAT DE PRESĂ:

Sondajul AmCham România privind calitatea climatului investițional în România

- **Deși per ansamblu nivelul de apreciere a climatului investițional (38%) este în scădere față de recordul pozitiv de anul trecut (49%), sentimentul general care se desprinde din acest sondaj este unul de încredere, optimism și potențial de dezvoltare a economiei românești.**
- **Rezultatele de business pentru 2021 au fost în creștere față de cele raportate pentru 2020, atât în ceea ce privește veniturile, numărul de angajați și investițiile și comparative cu nivelul acestora din 2019.**
- **Avantajele competitive identificate la edițiile precedente au început să se erodeze: calitatea infrastructurii digitale, cadrul fiscal, calitatea capitalului uman.**
- **Tensiunea din piața muncii atinge cote de avarie, pentru 92% dintre companii este dificil să găsească specialiști în sectoarele în care activează.**

București, 4 iulie 2022: AmCham România a prezentat rezultatele celei de-a patra ediții a sondajului privind calitatea climatului investițional, care relevă un nivel de încredere apropiat de cel pre-pandemic și optimism cu privire la perspectivele pe termen scurt (12 luni) și mediu (3 ani), manifestat prin intenții consistente de investiții.

Pentru climatul investițional în ansamblu, calificativul bun și foarte bun a fost acordat anul acesta de 38% dintre companiile participante la sondaj, față de 49% anul trecut. La ediția din 2021 pandemia era spre final, iar războiul din Ucraina era un risc care nu se manifesta încă, astfel încât companiile erau alimentate de încrederea reîntoarcerii la *old normal*. Dacă excludem 2020, an afectat puternic de pandemie și 2021, an marcat de un nivel ridicat de optimism, constatăm că în 2022 nivelul de încredere este ușor superior celui din 2019 (38% vs. 36%), ceea ce demonstrează că în ciuda noilor crize și provocări pe care le traversăm chiar acum, ancorele pe care le are România (UE, NATO, fonduri europene, PNRR, perspectiva accederii la OECD) dar și anumite condiții de piață conferă încredere.

În ceea ce privește rezultatele de business înregistrate în anul 2021, acestea au fost în creștere față de 2020 la toate capitolele analizate: venituri (65%), număr de angajați (45%) și investiții realizate (42%), însă creșterile au fost mai mici decât estimările anticipate în ediția anterioară a sondajului, cauzele fiind multiplele crize care au afectat economia în 2021 și care rămân o provocare și pentru 2022. Cu toate acestea, companiile își mențin o perspectivă optimistă, anticipând performanțe similare pe toate cele trei palierele și pentru anul în curs. După șocul generat de debutul pandemiei și măsurile fără precedent impuse la nivel global, optimismul manifestat de companii în condițiile actuale, caracterizate de multiple crize suprapuse, se traduce printr-o reziliență crescută, flexibilitate și disponibilitate de a se adapta la orice situație neprevăzută care ar putea apărea.

“Vestea bună este că estimările pentru rezultatele de business ale anului în curs și intențiile de investiții pe termen scurt și mediu confirmă angajamentul companiilor pentru piața din România și potențialul acesteia de dezvoltare. Vestea proastă este avantajele competitive care ne-au consacrat: calitatea infrastructurii digitale, cadrul fiscal, calitatea capitalului uman, încep să se erodeze și încă nu avem cu ce să le înlocuim. În mod special, este îngrijorătoare tensiunea din piața muncii care a ajuns la cote maxime - pentru 92% dintre respondenți este dificil să mai găsească specialiști în sectorul în care activează. Lipsa forței de muncă are potențialul de a deveni cea mai puternică frână pentru dezvoltarea economiei în ansamblu, afectând atât planurile de extindere a operațiunilor prezente în România, capacitatea de a implementa proiecte majore de investiții, dar și atragerea de noi investiții. Soluțiile pentru remedierea acestei crize nu sunt nici simple, nici rapide, dar asta face cu atât mai urgente intervenții și politici publice articulate care să asigure necesarul de capital uman relevant în economie.” a declarat **Ionuț Simion, Președintele AmCham Romania**.

În ceea ce privește finanțarea afacerilor, în continuare cele mai multe companii, 88% față de 82% anul trecut, se bazează în principal pe fonduri proprii, a doua cea mai accesată sursă fiind împrumuturile bancare. Se remarcă un trend pozitiv în ceea ce privește accesarea finanțărilor din piețele de capital (de la 8% în 2021 la 10% în 2022) și private equity (de la 5% în 2021 la 8% în 2022).

“Deși sondajul transmite o perspectivă optimistă per ansamblu, semnalăm și îngrijorările care se desprind din sondaj: 89% dintre companiile participante se așteaptă la creșteri ale costurilor de finanțare în 2022 (față de 47% în 2021). Accelerarea inflației este principalul factor macroeconomic de risc, în creștere de la 59% la 87% dar și cel mai îngrijorător efect economic al războiului din Ucraina. Companiile sunt îngrijorate în mod evident și de creșterea prețurilor la energie, și aceasta cu efecte în cascadă asupra altor tipuri de costuri, de creșterea costurilor fixe, adâncirea deficitului bugetar, scumpirea mărfurilor. Dintre măsurile pe care AmCham le recomandă pentru atenuarea impactului acestor creșteri, și care se desprind chiar din răspunsurile la sondaj, amintesc realizarea de reforme și investiții strategice, atragerea finanțărilor europene disponibile, dezvoltarea pieței de capital așa încât să fie mai accesibilă și accesată de companiile care au nevoie de finanțare” a punctat **Cristian Sporiș, Vice-Președinte AmCham România**.

Spre deosebire de edițiile anterioare, niciuna dintre condițiile de piață nu cumulează peste 50% din aprecierile de bun & foarte bun, ceea ce denotă o erodare a acestora. Astfel, calitatea infrastructurii digitale se situează al patrulea an consecutiv pe prima

poziție, în scădere însă de la 53% în 2021 la 49% în 2022, fiind urmată de calitatea capitalului uman, pe care 46% dintre respondenți îl găsesc bun & foarte bun. A treia condiție de piață cu cele mai multe aprecieri de bun & foarte bun este calitatea infrastructurii de securitate cibernetică (32%). Remarcăm o depreciere îngrijorătoare în ceea ce privește cadrul fiscal, încadrat la bun & foarte bun de numai 18 % dintre respondenți, față de peste 40% cât a înregistrat constant în cele trei ediții precedente ale sondajului.

La polul opus, topul celor mai puțin apreciate condiții de piață este dominat de procente impresionante. Pe prima poziție în topul negativ se situează nivelul birocrăției /eforturile pentru debirocratizare (88%), urmată de calitatea infrastructurii de transport (85%), calitatea infrastructurii de sănătate (68%), predictibilitatea cadrului de investiții (64%).

“Pe fondul evenimentelor din plan geopolitic, dar și ca o consecință a vulnerabilităților relevate de pandemia COVID, interesul investitorilor pentru România a crescut, și este o oportunitate să ne poziționăm ca destinație sigură și atractivă pentru investiții. În mod special, atragerea de investiții în capacități de producție ar oferi României șansa de a se conecta la lanțurile globale de valoare și de a consolida sectoare economice cu relevanță strategică, reducând astfel presiunea asupra balanței comerciale și crescând valoarea adăugată generată în România. Dincolo de relevanța geopolitică în plan de securitate, avem șansa să ne poziționăm geostrategic și în plan economic. O ofertă investițională competitivă are nevoie în primul rând de viziune strategică de dezvoltare, care să traseze acele câteva domenii unde vrem să fim campioni, de un cadru funcțional care să impulsioneze cercetarea-dezvoltarea-inovarea (CDI), fără de care vom rămâne în plutonul următor, și deja de supra uzitatele la nivel verbal stabilitate, predictibilitate și transparență. În plus, ne trebuie de o agenție robustă și profesionistă care să conducă agenda de promovare a României ca destinație de investiții și de remedierea fără întârziere a crizei de forță de muncă” a declarat **Ionuț Sas, Vice-Președinte AmCham România.**

Cu privire la avantajele competitive care rămân relevante pentru România în perioada post-pandemie și contextul geopolitic regional, apartenența la Uniunea Europeană a rămas pe primul loc (87%), urmată de statutul de membru NATO (63%). Toate celelalte avantaje competitive incluse în sondaj s-au depreciat față de nivelul din 2021 astfel: calitatea infrastructurii digitale (29% față de 41%), nivelul competitiv de taxare a companiilor (31% față de 38%), calitatea capitalului uman (42% față de 48%).

„Vis a vis de nivelul de taxare, în contextul dezbaterilor din spațiul public pe marginea modificărilor fiscale am subliniat că fără o abordare strategică, coerentă, riscul este ca beneficiile imediate ale creșterii veniturilor bugetare să fie depășite de costurile pe care aceasta le va induce pe termen lung la nivelul economiei. Diversele scenarii care s-au avansat în ultima perioadă au crescut considerabil nivelul de incertitudine și de neîncredere în rândul contribuabililor. Întrucât cotele de impunere sunt până la urmă apanajul decidenților, din partea AmCham am avansat un set de zece principii determinante pentru un sistem fiscal care să urmărească nu doar creșterea veniturilor la buget, dar și dezvoltarea economică sustenabilă” a declarat **Alex Milcev, membru al Consiliului Director al AmCham România.**

AmCham România va continua să promoveze un dialog constructiv și de substanță pe marginea priorităților pentru agenda economică, contribuind cu recomandări de politici publice și măsuri orientate spre consolidarea competitivității economice a României.

Despre sondajul AmCham privind calitatea mediului investițional, ediția 2022

Participanți:

- **168** (34%) din totalul de **490** companii membre AmCham Romania, la nivel de CEO sau CFO.
- Dintre acestea:
 - **43%** - contribuabili mari
 - **31%** - contribuabili mijlocii
 - **26%** - contribuabili miciconform clasificării ANAF

Perioada în care s-a desfășurat sondajul: mai - iunie 2022

Despre AmCham Romania

Camera de Comerț Americană în România (AmCham România) este între cele mai reprezentative asociații ale comunității de afaceri din România, recunoscută drept un promotor al dialogului public-privat pe teme ce privesc mediul de afaceri, politicile publice cu impact asupra economiei, competitivitatea României sau dinamica relațiilor comerciale între SUA și România.

În prezent, cele peste 490 de companii americane, multinaționale și românești membre ale comunității AmCham România, fac posibilă implicarea AmCham în promovarea priorităților economice pentru multe domenii de activitate, prin grupuri de lucru specializate, precum: Piețe de Capital și Servicii Financiare, Guvernanță Corporatistă, Concurență și Ajutor de Stat, Energie, Educație, Economie Digitală, Fiscalitate, Mediu, Piața Muncii, Sănătate, Fonduri Europene, Achiziții Publice și Partneriat Public-Privat, Real-Estate și Turism.

Conexiunea cu mediul de afaceri internațional este asigurată prin acreditarea AmCham România de către Camera de Comerț a SUA, și afilierea la rețeaua europeană a Camerelor de Comerț Americane. În plan intern, AmCham România se bucură de buna colaborare instituțională cu Ambasada Statelor Unite la București, și face parte din platforme de consultare precum Coaliția pentru Dezvoltarea României alături de alte organizații partenere din mediul asociativ care urmăresc obiective comune.

Pentru mai multe detalii, vă invităm să ne vizitați la www.amcham.ro.

Contact:

Andreea Roman, Communication Manager

aroman@amcham.ro

T: 0748 113 665